

Співпраця бібліотеки з владними, громадськими організаціями, релігійними конфесіями з питань краєзнавства. Формування громадської позиції і духовності підрастаючого покоління

Все починається з дитинства — навчання, оволодіння знаннями, культурою, а це без книги та читання неможливо. І вже з дитячих років ми не можемо уявити своє життя без книги і починаємо розуміти, що вона насправді є безцінним багатством. Її довгий і складний шлях до читача чимось схожий на людську долю, і значною мірою становлення цієї долі належить бібліотекарю — професійному служителю книзі, від якого відвідувачі чекають високого професіоналізму, вміння спілкуватися, ерудиції, гарного смаку, уваги, зацікавленості і любові.

Міжгірщина — мальовничий куточок Закарпаття. Він вабить кожного лісистими горами, полонинами, швидкоплинними потічками і мінеральними джерелами, веселими коломийками і захоплюючими казками, легендами, це край, де зберігаються народні звичаї, традиції та обряди, у яких віддзеркалюється душа людей, їхній характер, історія. За народними переказами та найпоширенішою версією дослідників назвали своє поселення Волове його перші поселенці — скотарі, які випасали волів. Перші згадки про нього датуються 1415 роком і розповідають про те, що воно належало сім'ї угорських феодалів Урмезев, а згодом — Довгаїв, Липчаїв. Різні події промайнули історією Волового: були війни, пожежі, голод, були і щастя, любов та добробут. За радянські часи, в 1953 році, вже великому райцентру Воловому присвоїли більш поетичну назву — Міжгір'я, що відповідає природному розташуванню селища.

Міжгірщина багата на талановитих людей, серед яких було і є чимало письменників, поетів, казкарів та вчених, про яких зберігається пам'ять у народі. На весь світ прославив Верховину видатний поет, публіцист, громадський діяч Василь Степанович Гренджа-Донський, який народився 23 квітня 1897 р. у Міжгір'ї (тоді воно ще було с. Волове). Гренджа-Донський був першим із закарпатських літераторів, який гідно увійшов до загальноукраїнської літератури. Помер поет 25 листопада 1974 році. Похований він у Братиславі на цвинтарі «Солов'їна долина». Недалеко від Міжгір'я у с. Лелечин народився і виріс президент України Августин Волошин (1847-1945 рр.). Серед видатних сучасників, що родом з Міжгір'я, поет та перекладач, лауреат премії ім. А. Малишка (1986 р.) та Шевченківської премії (1997 р.) Петро Скунець, який очолював Крайову організацію Народного руху України, письменники і поети нашого району Андрій Дурунда, Олекса Янчик, В. Фединишинець, В. Малета, казкар із с. Вучкове Д. Юрик, заслужений скульптор України М. Белень.

У центрі селища Міжгір'я знаходиться дитяча районна бібліотека ім. В.С. Гренджі-Донського — одна з провідних культурних центрів краю. Бібліотеку було створено у 1947 р. округним відділом культосвітньої роботи с. Волового. На початку її заснування книжковий фонд нараховував всього 250 примірників. Книги надходили в основному із східних областей України, особливо з Київщини. На період створення бібліотеки приміщення було дуже маленьким, кількість читачів не перевищувала 40-60 дітей. Завідуючою була Кручениця М.І., а бібліотекарем Панч М.І. Минали роки, змінювалися працівники бібліотеки, завідувачі. Багато років на посаді завідувачої пропрацювала Савинець М.В. У 1989 році, коли Марта Василівна пішла на заслужений відпочинок, на посаду заступника директора ЦБС по роботі з дітьми було призначено Горову Є.І., яка працює і сьогодні. У 1990 році бібліотека отримала нове приміщення.

Шукаючи шляхи поліпшення роботи з читачами-дітьми, майбутніми особистостями, бібліотекарі прийшли до висновку, що однією з її головних сучасних функцій — бути центром дозвілля дітей. Щороку ми обслуговуємо понад 1500 читачів — дітей та організаторів дитячого читання і видаємо їм понад 27000 прим. книг, періодичних видань з різних галузей знань. Естетично оформлені приміщення та багато цікавих масових заходів приваблюють до нас нові групи читачів. І якщо писати історію бібліотеки, то не можливо не згадати про просвітницьку і подвижницьку діяльність її працівників Стець Т.В., Славець Г.В., які значну увагу приділяють вивченню та висвітленню історії рідного краю, відродженню його кращих традицій. Кожній інтелігентній людині притаманна любов до рідного краю — малої Батьківщини, до землі, до людей, спільна турбота про те, щоб він був багатшим, красивим та культурним. Для цього потрібно знати його історію, природу, економіку, етнографію і культуру. Цілком очевидно, що без краєзнавства, без знання рідного краю не варто говорити про національну гідність народу, саме тому у бібліотеці з 1992 року розпочав свою діяльність краєзнавчо-мистецький клуб «Трембіта», який цього року відзначатиме своє п'ятнадцятиріччя. Всі ці роки в клубі займаються діти різних вікових категорій.

Саме у нашій бібліотеці вперше у регіоні було оформлено краєзнавчий куток «Верховино, світку ти наш». На даний час в бібліотеці знаходиться багато різноманітних експонатів, зібраних від наших односельчан, зроблено багато записів про історію селища, про життя людей, про їхню духовність, побут і культуру. Записано багато пісень, колядок та щедрівок, різдвяних звичаїв селища та району, пісень релігійно-обрядової тематики, веснянок, весняних мотивів у народних піснях нашого селища, коліскових, купальських та петрівчанських пісень. У бібліотеці ведеться історія нашого району «Моя земля — земля моїх батьків», історія районної бібліотеки, яку зібрано у банку даних про письменників рідного краю. Особлива увага приділяється пошуковій роботі про життєвий та творчий шлях письменника В.С. Гренджі-Донського «Я навіки прийшов у життя». Зібрано багато розробок з народознавства та краєзнавства: «Хата моя смерекова», «Ой, не ріж косу», «Я візьму той рушник», «Свято нашого народу», «Хустинонько моя мила, що зі мною наробила», «В Вефліемі новина», розроблено сценарій вечорниць «Пусти мене, моя мамко, на вулицю погуляти», якими розпочато роботу краєзнавчо-мистецького клубу «Трембіта». Його учасниками зібрано і записано від односельчан легенди про Синевирське озеро, Олексу Довбуша, писанки, багато прислів'їв, приказок, ігор та забав. На основі цієї роботи читачі нашої бібліотеки поглибили свої знання з мистецтва, культури рідного краю, дізналися про особливості розвитку народної творчості, що певною мірою допомагає формувати у дітей високу художньо-естетичну культуру та залучати їх до глибокого вивчення рідної мови, надбавь культурної спадщини всіх націй, що проживають у селищі, районі, до пісенного та поетичного фольклору. Учасники краєзнавчо-мистецького клубу «Трембіта» брали участь у Міжнародному фестивалі юних поетів та прозаїків «Рекітське сузір'я», обласному фольклорному святі «На Синевир трембіти кличуть», де було проведено обласну акцію «Кожній дитині-родину», у проведених районних свят «Проводи на полонину», «Свято рідного селища». Цього року учасники клубу відзначатимуть 15 років з дня проведення започаткованих нашою бібліотекою свят Матері «Ми матір

називаємо святою», Паски «Святе і вічне — Паска», Миколая «Готуйте, діточки, чобітки» та Старого Нового року «Бо прийшли до тебе три празники в році». Ці свята проводилися разом із релігійними конфесіями, районною державною адміністрацією, відділом сім'ї, дітей та молоді, відділом з питань у справах неповнолітніх, районною Радою, Селищною Радою та школою і стали традиційними. На них завжди запрошуються багатодітні матері, діти-сироти, діти-інваліди, діти, позбавлені батьківської опіки, обдаровані діти. Проводяться Акції Милосердя: «Обдаровані діти — дітям-інвалідам».

Добре проводиться робота з патріотичного та інтернаціонального виховання дітей. Ми тісно співпрацюємо із Спілкою воїнів-афганців, де щороку проводимо День пам'яті «Болить мене твій біль, Афганістане», на якому присутні керівники влади, вчителі школи, воїни-афганці, жінки та батьки воїнів, які не дожили до цього дня. Цей захід проходить дуже боляче, відправляється панахида за померлими, покладаються вінки на могили воїнів, вшановується їх пам'ять хвилиною мовчання. Традиційно проводяться у бібліотеці зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни «Нашадки пам'ять бережуть». Ветерани розповідають про своє героїчне минуле, а діти вітають їх квітами та подарунками, які за спонсорські кошти закуплено бібліотекарями.

Читачі нашої бібліотеки беруть участь у проведенні всеукраїнських конкурсів «Світ без мурів очима дітей», «Нашадки пам'ять бережуть», «Моя мала Батьківщина». Такі конкурси спонукають дітей багато читати, мислити, щоб перемогти і бути першим у доброзичливому суперництві. Бібліотека є ініціатором та організатором історичних вечорів та літературних заходів, присвячених українському відродженню і духовності: «Червона калина — символ України», «Гетьмани України», «Ми — діти козацького роду». Тісний зв'язок підтримуємо з вчителями літератури, проводимо літературні вечори, ранки, усні журнали, вікторини, презентації книг до ювілеїв письменників та поетів України.

Як і вся Україна ми пережили не кращі часи: мали брак нових надходжень, фінансові труднощі. Пережив наш район і великі снігопади, паводки, що завдали великої шкоди будівлі нашої бібліотеки. Але Бог послав для нашої бібліотеки добрих щирих людей, які стали нашими спонсорами. Проводилася підписка періодичних видань не тільки для районної дитячої бібліотеки, але й для бібліотек-філій району, спонсорувалися і районні масові заходи, свята.

За хорошу роботу, популяризацію української книги, за визначні культурно-просвітницькі заходи Постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 1997 року № 188 Між-гірській районній бібліотеці для дітей присвоєно ім'я В.С. Гренджі-Донського. На будівлі бібліотеки було встановлено меморіальну дошку В.С. Гренджі-Донського. На урочистому святі були присутні дочка письменника Зірка і внук Марко із Сполучених Штатів Америки та багато гостей із м. Києва, м. Ужгорода, поети, письменники, видатні культурні діячі краю.

Сьогодні бібліотека змінює своє обличчя, імідж, намагається стати сучасною, прагне утвердити себе в новій реальності на ниві національного відродження, спрямовує свої зусилля на більш повне задоволення читацького запиту, творчого розвитку дитини, працює так, щоб бути гідною імені В.С. Гренджі-Донського.

